KURYER KRAKOWSKI.

Dnia 26 Listopada 1835.

CZWARTEK

Nr 49.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste) po południu.

Konfederaci napadli na Rossjan w bramach florjańskiej i nowej, i znaczną im klęskę zadali roku 1769.

W Drukarni Akademickiej, nakładem wydawcy A. Tessarczyka.

KRAKÓW.

Teatr Narod: W Sobotę przedstawione będzie czarodziejskie Melo-Dramma z obrazami w 5 aktach pod tyt: *Gałgan Duch* czyli *Trójka hultajska.* Sztuka ta w najpierwszych teatrach europejskich również i w Warszawie była przyjęta z największym upodobaniem, a to po wielokrotnem powtarzaniu.

Anglja. Londyn 8 *Listop.* Dnia 26 z. m. Wyborcy w *Dumfries* w Szkocyi dali ucztę p. *Cutlar Fergusson* swojemu reprezentantowi. W mowie swej starał się on dowieśdź, że zarzut czyniony lordowi *Melbourne*, jakoby on nie odrzucał pomocy Okonnela jest zupełnie bezzasadnym. — *Morning Herald* utrzymuje, że ministrowie mają zamiar, jeżeli nie nastąpi rozwiązanie parlamentu, mianować lorda *Brougham* mowcą izby wyższej, lordem zaś kanclerzem mianowany bydź ma *Sir W Pepys.* — W *Liwerpool* torysowie zawiązali towarzystwo protestanckie. — Dziennik *Courier* utrzymuje, że *Maskara* stolica rezydencyonalna *Abder-Kadera* i cała ta prowincja daleko sposobniejszą jest do kolonizacyi i nierównie większe obiecuje korzyści, aniżeli *Algier.* Jeżeli więc wyprawa zamierzona się uda, Francja na tem wiele może zyskać. — *Dziennik Sun* pisze: „Powszechne jest mniemanie we Francyi, że nieporozumienia z *Stanami Zjednoczonemi* dadzą się łatwo pogodzić jeżeli p. *Van Buren* zostanie obrany prezydentem. Lecz to zależeć będzie od pierwszych postanowień kongressu na 2 miesiące przed wyborem prezydenta. Gdyby bowiem przy otwarciu kongressu przyjęto zasadę nie interwencyi, a amerykańskiej flocie dano rozkaz użycia repressaljów względem Francyi, na ówczas łatwo mogłoby przyjśdź do wojny po między dwoma państwami, skoro bowiem system repressaljów z obustrou zostanie przyjęty; wojna jest naówczas nieuchronną" — Bryg angielski „Serpent„ schwytał i przyprowadził do *Hawany* okręt z niewolnikami hiszpański, który 394 niewolników i 51 majtków ma na swym pokładzie. — Donoszą z wyspy S. Krzysztofa, że szkody które tam gwałtowny orkan poczynił wynoszą 71,075 f. s. Porty tej wyspy uwolnione zostały od cła na 3 miesiące dla tem łatwiejszego zaopatrzenia mieszkańców w drzewo budownicze. — *Londyn* 10 listop. Potwierdza się pogłoska że p. *Jackson* prezydent Stanów-Zjednoczonych kazał oświadczyć sekretarzowi legacyi francuzkiej w Washington, ażeby opuściła natychmiast Stany-Zjednoczone. — Stosownie do doniesień z *Glas-*

gowa, nigdy wybory tak nie walczyły jak tą razą. Wywarty cały wpływ torysów na nic się nie przydał. Słowem reforma ma zapewnione zwycięztwo. (G.P.S.)

Francja Algier 24 paźdz. Skład Sztabu jeneralnego w wyprawie przeciw *Abdel-Kaderowi* jest następujący: Marszałek *Clausel*; jenerał-adjutant j. Rapatel. Dowódzca przedniej straży jen. *Oudinot*. Jenerałowie *Desmichels Perrigaux* i *Arlanges* będą dowodzić oddzielnemi korpusami. Zdaje się że celem tej wyprawy nietylko jest *Abdel-Kader*, który zapewne nie będzie oczekiwał naszej przedniej straży, ale raczej opanowanie *Konstantyny* i wcielenie jej do regencyi.— *Toulon 3 listop.* Wkrótce na morze wypłyną następujące okręty: „*Nestor* i *Triton*, oprócz tego 5 korwety: *La Meuse*, *la Bonite*, *le Lybio*. Samych linjowych okrętów będziemy mieli 7 na morzu środziemnem między temi *Suffren* o 100 działach, a *Duguerne* o 80. Powód zebrania tak znacznej siły morskiej dotąd niewiadomy. Jedni utrzymują, że rząd chce obsadzić wyspy balearyjskie dla wzbronienia przystępu na morze środziemne okrętom amerykańskim, inni mniemają że powodem tego jest wyprawa do Afryki.“—Czytamy w Dzienniku *Journal de Paris*: „Stanowisko Francyi względem Hiszpanii jest takie same jak było przy wstąpieniu na tron Izabelli IIej Francja nieprzestała ani na chwilę zachowywać ściśle poczwórnego przymierza; a rząd angielski nigdy o tem nie wątpił.“—*Don Karlos* naśladuje p. *Mendizabal*. W prowincjach biskajskich wszyscy młodzi i bezżenni mieszkańcy do 46 lat mają być powołani do służby wojskowej. W zbrojowniach i fabrykach broni karolistów panuje ruch nadzwyczajny.—Utrzymują że młody człowiek nazwiskiem *Peschi*, który niedawno uwięziony był w *Chartres*, i powieziony do Paryża ma niezawodnie należeć do sprawy Fieskiego. GPS IBV.
— Oczekujemy tu bliższego wyjaśnienia co do wiadomości z *Bayonny* pod 11 b.m. to jest: że D.*Karlos* przybył na granicę Francyi. (G.P.S.)

Hiszpanja. Powszechne jest mniemanie, że *Mendizabal* będzie miał za sobą większość Izb, którą on bynajmniej niestara się pozyskać zapomocą intrygi. Gdy jednego razu pewna znakomita osoba zapytała go czemu nie udaje się do zwykłych środków, odpowiedział p. *Mendizabal*: „Ja mam mój system i moje zasady. Temi wsparty stanąłem przed narodem publicznie i wyrzekłem do niego: W lewej ręce mam prawo, w prawej miecz, a w sercu najszczersze zamiary. Kto tak otwarcie stanął niepotrzebuje owych nikczemnych środków poniżających godność charakteru, dla zjednania sobie stronników.—Nie ja, ale czyny moje zdołają mi ich zjednać.“ Wyznać potrzeba, że p. *Mendizabal* zroznmiał potrzebę swojego kraju, a prawość jego duszy daje się widzieć tak w wewnętrznej jako i zewnętrznej polityce. (G.B.V.)

— *Madryt 5 listop.* Częste narady prokuradorów są dowodem, że członkowie Izby przekonali się o potrzebie wspólnego porozumienia się przed roz-

poczęciem sessyi co do wyboru przyszłego prezydenta. Zawikłany stan interessów kraju i ważność przedmiotów, które na tej sessyi mają bydź wzięte pod uwagę wkładają wielki obowiązek na deputowanych, ażeby zachowano jak najściślejszą sumienność i rozwagę przystępując do wyboru prezydenta. Z pomiędzy trzech kandydatów t. j. *D. Antonio Gonzalez*, *Xavier Isturiz*, *i D. Joaguim Ferrier*, pierwszy z nich najwięcej zdaje się mieć widoków, do uzyskania większości głosów. Wybór ten byłby uader szczęśliwym, gdyż D. *Ant. Gonzalez* jest to mąż pełen zasług, i nieposzlakowanej prawości, posiadający oprócz tego charakter zdolny kierować sterem rządu pośród walk przeciwnych sobie stronnictw w Izbie parlamentu. Pomiędzy kandydatami na sekretarza ministerstwa wymieniają p. *Caballero*, który równie jak i inni kandydaci należą do dawnej oppozycyi. Minister wojny jest nadzwyczajnie czynny. Wspiera on wszystkiemi siłami uzbrojenie 100,000, a uzbrojenia po prowincjach nadzwyczajne czynią postępy. Do *Katalonii* wkrótce przybędzie 10,000 wojska. Papiery na giełdzie bardzo poskoczyły w górę. A gdybyśmy odnieśli zwycięztwo w Nawarze, czego się spodziewamy, naówczas kredyt na nowoby powstał." (G.P.S.)

Grecja. W całej Grecyi znajduje się teraz 95 szkół narodowych, z których 62 utrzymuje swym kosztem rząd, a 33 prywatni. Oprócz tego jeszcze 150 szkół początkowych utrzymują gminy wiejskie własnym kosztem. W przecięciu, każde czwarte dziecko chodzi do szkoły. Liczba uczniów wynosi 16 000. Gymnazyów jest 4, szkół helleńskich urządzonych nakształt przygotowawczych łacińskich w Bawaryi 19. Licząc tu jeszcze helleńskie szkoły utrzymywane kosztem prywatnych i gmin wiejskich liczba ich wynosi 50. Uczniów w tychże jest 5000. (G.B.V.)

Ileż ma starość z swiata uroku!
Ty dziatwo igraj -- igraj u jej boku,
Niech twoje rączki jej stopy okrążą,
Bo ona często w dziecińswo omdleje,
A słabość, trwoga i płonne nadzieje
Z tobą ją o dziatwo wiążą!
Ona się kocha w rumieńcach niewinnych,
W twoich uśmiechach, w twoich łzach dziecinnych,
A czas was łączy swojemi pociski,
Bo ty się chwiejesz gdy starość złamana,
Z drżeniem do grobu chyli swe kolana
Jak ty dziatwo do kołyski:
Ją zachwycają twe chwilowe troski,
Twoje igraszki, i twój urok boski,
I kwiat, któryby zwiędniał na jej czole,
Niech ukołyszą starca twoje pieśni,
Tak odmłodzony, dawne chwile prześni,
Odetchnie w pamiątek kole:
A wieko trumny wszelki przedział łamie!
Wy się w istnienia spotykacie bramie
Dzieci w świat idą, starców cisną lata,
Pielgrzymi ziemscy których Bóg kojarzy,
Ściśnijcie dłonie ze łzami na twarzy
Wchodząc i zchodząc ze świata.
Dziatwo, ty starca rozweselaj serce,
Jak rosa rzezwi zwiędłe łąk kobierce,
Niech twoja wiosna jego zimę kwieci;
Ty pój go miodem twoich ust niewinnych,—
Jak brzęczą pszczoły koło drzew rodzinnych
Tak przy nim igrajcie dzieci.
Na siwą głowę, niechaj wiek wasz młody
Lejąc balsamy, rozmarszcza jagody,
Niech lat piołuny słodzi uczuć rosa,
A starzec syty życia i mozołów
Niechaj w was widzi schodzących aniołów
Aby go unieść w niebiosa.
Spłoszcie posępność, która go osiada,
Z miłością czcijcie w nim własnego dziada,

Z rad jego snujcie wasze przeznaczenie,
Z jego puklami łączcie wasze kosy,
Szanujcie więcej jego srebrne włosy,
Jak wasze złote pierścienie.
Jeżli wam gwarzą o cudach minionych.
Słuchajcie starców, jak ludzi natchnionych.
Jeżli was w drogę przygoda wyprawia,
Dajcie im uścisk -- i miejcie w pamięci,
Że kiedy Chrystus w dziatkach siebie święci,
To w starcach Bóg się objawia.

Myśli. Kto o innych źle myśli, jest sam na drodze złego. Prześladowanie, ma dwa ostrza, kaleczy, obiedwie strony i prześladowanych, i tych co prześladują. — Przed dwoma ludzi rodzajami chroń się, jak przed morową zarazą; to jest: przed złymi i głupimi. Tamtych nikczemna chytrość wszędzie ci stawia zasadzki, tych głupstwo, popycha cię do przepaści, wtedy nawet kiedy cię chcą ratować.

Sposób zachowania winogron przez zimę. Ułożyć je warstwami w skrzyni, przesypując każdą warstwę trocinami lub też przesianym popiołem: a potém lekko przykrywszy trzymać w miejscu chłodném. Gdy się chce ich użyć oczyścić je należy z trocin po wyjęciu ze skrzyni; i przez 4 do 5 minut potrzymać je w letniej wodzie a będą świeże i pełne. — Pewien mechanik w Edynburgu wynalazł niedawno machinę, i już przed wieloma widzami z nią się popisywał. Machina ta służy w miejsce powozu i koni a w 45 minut przebiega 2 mile angielskie. Na drodze równej potrzebuje bardzo małej siły, pod górę już nie co więcej, z góry wcale żadnej. Skład powozu na jednę osobę tak jest prosty i niekosztowny, że go za 40 franków mieć można. Zginą więc: fiakry, dorożki i landary.

Dnia 24 t. m. zginęło z wozka o godzinie 6tej w nocy pudło, w którym były damskie rzeczy jako to: czepki, chustki, fartuszki, trzewiki, pończochy, loki, tudzież książki dwie do nabożeństwa, i okulary w jednej; kto da wiadomość otrzyma nagrodę.

Guwernantka trudniąca się wychowaniem panien, która dała dowody swych zdolności w znakomitych Domach, posiadająca doskonale języki francuzki niemiecki i polski tudzież ich literaturę obok innych nauk swojego powołania życzy sobie poświęcać się tymże obowiązkom tu w Krakowie lub na wsi. Bliższa wiadomość w Redakcyi Kurjera. (2r.)

Potrzebne jest mieszkanie dla jednej osoby przy familii, którаby pod nieobecność właściciela ruchomości, czuwała nad ich bezpieczeństwem; bliższa wiadomość w redakcyi Kurjera. (1r.)

Teatr Narodowy. Dziś powtórne przedstawienie ulubionej opery: *Siedm Dziewcząt pod bronią.*

Przybyli do Krakowa. Witkowski Paweł, Kosińska Elżbieta, Gutowski, Goebel Hanryk, Kühns Karol, Marchocka Marya ob: Moszczyński hrabia, Koppmann Piotr, Stadnicki Antoni hr. z Galicyi. Poenisch Karol, Derlich Jan, Walter Jan z Prus. Buglert Stanisław urzędnik, Kosma Wawrzeniec, Czernicka Józefa, Kobyliński Franciszek, Janikowski Stanisław, Frycz Józef, Frycz Karol. Zakrzewski Felix, Pęczkowski Paweł, Dąbrowski, Olgiati Ludwik, Vogler Jan, Sporczyński Stanisław, Chronowska Marya ob. Mitzecka Katarzyna z Polski. Rönert, Voss Karol z Austryi.

Dziś w południe stopni ciepła 2.